

Lateral, o encara hi ha valents

Entrevista amb Mihály Dés, director de la nova revista de cultura

— Víctor M. Lacarta —

Lateral és el nom de la revista de cultura que surt per primer cop al carrer a tot l'Estat aquest mes de novembre. Aquesta nova publicació, editada en castellà i amb una periodicitat mensual, està dirigida per l'hispanista hongarès Mihály Dés, antic director del suplement literari d'*El Observador* i anteriorment cap de redacció de la revista *Quimera*. A l'equip de *Lateral* figuren també l'assagista Miguel Morey, els crítics Ignacio Echevarría i Claudio López de Lamadrid i els periodistes Guillem Martínez i Santiago del Rey.

— Què és el que vol aportar *Lateral*? En quin sentit es diferencia d'altres revistes culturals?

— En molts sentits. En primer lloc, en la seva independència financera i intel·lectual. Després, en la intenció de conciliar rigor i tractament accessible, en l'organigrama de treball, que inclou un responsable de cada àrea, en l'atenció preferent a la literatura hispànica... Fins i tot en la seva presentació. *Lateral* no és una altra revista de paper *couché*; està editada en format tabloide i amb paper de diari (encara que d'una qualitat una mica millor). També hi haurà il·lustració, però sobretot molta lletra. És una publicació pensada per a gent acostumada a llegir. Ara, no es tracta tampoc d'una revista per a especialistes...

— Quina és la diferència, doncs?

— Hi ha una qüestió bàsica, que és el tractament dels temes. L'objectiu és tractar des d'una perspectiva crítica els fenòmens culturals i l'actualitat editorial, però fer-ho sempre d'una manera entenedora. L'espai que volem ocupar nosaltres estaria situat entre els *magazines* culturals i les publicacions molt especialitzades. És a dir: per a nosaltres, el to hermètic no és mai sinònim de profunditat. I en tot cas, per a la investigació o el debat erudit hi ha d'altres espais. La majoria dels gremis ja tenen

la seva publicació. El que no existeix, o no pas de manera satisfactòria, és l'espai comú on aquella part de cada gremi que té uns interessos més amplis pugui establir un diàleg, rebre orientació i trobar els grans debats que tradicionalment han preocupat la *intelligentsia*.

— Abans ha parlat d'una atenció especial a la cultura hispànica.

— Vull aclarir que també les cultures catalanes, gallega i basca tenen un espai a la nostra revista. En general, un dels nostres cavalls de batalla consisteix a donar preferència a tot allò que ens envolta. Un fet veritablement sorprenent, per a mi, és que les publicacions culturals espanyoles —inclosos els suplementos de diaris— dediquen més espai a les cultures alienes que a la pròpia: un signe claríssim de provincianisme, al meu parer. Les revistes angleses o nord-americanes parlen majoritàriament de literatura anglesa o nord-americana. Per què hauríem de ser diferents nosaltres? No ho he entès mai, això.

— Realment hi ha espai al mercat per a una nova revista cultural?

— N'estic convençut. Tant la meua experiència com la dels altres membres de l'equip indiquen que existeix un públic format per intel·lectuals i professionals que troba a faltar una publicació feta a la seva mida. Encara que no ho sembli, la cultura interessa. Hi ha una paradoxa molt estranya, en això. La cultura mou molts diners, aixeca veritables passions, ocupa moltíssima gent. Ara bé, quan es parla de revistes culturals, sembla que tothom surti corrents. Per què? Perquè són avorrides, perquè no informen gens, perquè no tenen capacitat de sorprendre... Pot haver-hi moltes raons, però és evident que alguna cosa estem fent malament perquè aquest tipus de revista tingui una fama tan lamentable.

— A vegades el problema són els diners...

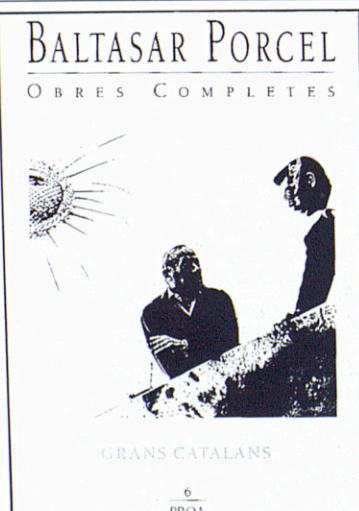
— És clar. Si una revista no interessa ningú, com pot ser rendible? En aquest sentit, *Lateral* també és una revista diferent. No és cap empresa feta amb bones intencions ni basada en la providència. Nosaltres tenim un pla de viabilitat que assegura la publicació de la revista durant tot un any, cosa gens fàcil tractant-se d'una empresa el pressupost de la qual prové fonamentalment dels seus socis fundadors. A *Lateral* no tenim una vocació minoritària ni marginal. Ben al contrari: aspirem sense complexos a la rendibilitat.

LLIBRES

Obres Completes 6

Baltasar PORCEL
Edicions Proa
Barcelona, 1994
752 pàgs.

Aquest volum de les *Obres Completes* de Baltasar Porcel recull setanta entrevistes fetes per ell a personalitats destacades del món cultural, econòmic, polític i religiós. Trenta —les publicades entre 1965 i 1972 a *Serra d'Or*— ja havien estat aplegades en un llibre, publicat fa uns anys per l'editorial Destino sota el títol de *Grans catalans d'ara*. Les altres quaranta són una selecció de les que amb el nom general de sèrie "*Los encuentros*" va publicar Porcel al setmanari *Destino* entre 1967 i 1971. Una part de les entrevistes d'aquella sèrie també havien aparegut recollides en llibres, publicats per Destino amb

el mateix nom de la sèrie. Una altra part va reproduir-se en el llibre *Personajes excitantes*. I finalment, amb una tria de les de *Serra d'Or* i *Destino*, Porcel ja havia confegit un altre volum que es va publicar el 1976 amb el nom de *La palabra del arte*. El material inclòs en aquest volum de les *Obres completes* és, per tant, la tercera vegada que surt a la llum i, en alguns casos, la quarta.

Las crisis de la prensa diària

Concha EDO
Ariel Comunicació
Barcelona, 1994
210 pàgs.

Aquest llibre porta el subtítol de "La línea editorial y la trayectoria de los periódicos de Madrid", que serveix per precisar l'abast del títol, més genèric. Tracta de respondre a una pregunta clau: Existeix una relació directa entre els principis editorials que van animar uns empresaris a treure uns diaris i el fracàs d'aquests diaris? El record d'*El Independiente*, *El Sol*, *Claro*, *El Observador* o *Nou Diari* plana sobre el text d'aquest llibre, cenyit *stricto sensu* a la premsa diària que ara es publica a Madrid.

12 periodistes dels anys trenta

Josep Maria FIGUERES
Col·legi de Periodistes / Diputació de Barcelona
176 pàgs.

Entrevistes a dotze periodistes octogenaris —dos d'ells ja morts— aplegades en un nou volum de la col·lecció *Vaixells de Paper* que ofereix un retaule del periodisme d'abans de la guerra i aporta informacions que, un cop contrastades, poden ser útils als investigadors.